

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for GROSSER MÜNSTERLÄNDER

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01.01.2020

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Generelt	
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	3
Overordnet mål for rasen	3
Rasens populasjon	
Populasjonsstørrelse.....	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse	4
Innavlsgrad.....	4
Bruk av avlsdyr.....	4
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	4
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	5
Prioritering og strategi for å nå målene	5
Helse	
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	5
Hofteleddsdisplasi HD og albueartrose AD.....	5
Hudproblemer.....	6
Øreproblemer / ørebetennelse	6
Fordøyelsesproblemer	6
Forkalkninger.....	6
Kryptorchisme	6
Tannfeil / bittfeil	6
Hypothyreose (lavt stoffskifte).....	6
Mentalitet og bruksegenskaper.....	7
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	7
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandard.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
<u>Adferd</u>	7
Eksteriør	
Eksteriør	7
Oppsummering	
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	8
Plan for videre arbeid i klubben.....	8

Innledning

NKK har vedtatt at alle raser skal ha en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) fra og med 01.01.2014. RAS skal bidra til tydelige definisjoner av målene raseklubben har for rasen, og skal være et verktøy for å sikre sunn hundeavl også i fremtiden.

RAS er gyldig i fem år, og Norsk Münsterländerklubbs styre er ansvarlig for at dokumentet revideres og sendes inn for godkjenning hvert femte år. Årlige evalueringer skal også gjennomføres.

Første grosser münsterländer kom til Norge i 1979. De siste 5 årene har det blitt registrert i snitt 5-6 valper pr år, noe som fører til veldig få individer for en undersøkelse om rasens egenskaper, og gjøre populasjonsberegninger. Det vil si at tallene i dette RAS dokumentet kan inneholde en del tilfeldige faktorer.

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Grosser Münsterländer var opprinnelig en sort/hvit fargevariant av Langhåret Vorsteh. Da det ble dannet raseklubb i rasens hjemland Tyskland i 1879, ble det bestemt at fargen skulle være, helbrun, brun/hvit eller brunskimlet. I midlertid ble også sort/hvite og sortskimlete eksemplarer akseptert. I mange år diskuterte man frem og tilbake om disse fargevariantene skulle være anerkjent eller ikke. Man mente at den sort/hvite fargen stammet fra innkryssing av setter, og mange ønsket derfor å utestenge disse hundene fra avlen. I 1908 ble det endelig bestemt at den sort/hvite fargen ikke lenger skulle aksepteres i rasen Langhåret Vorsteh.

Mange bønder i områdene Münsterland, Niedersachsen og Westfalen hadde hatt svart/hvite hunder i lange tider, og de fortsatte å avle på disse også etter at fargen ikke lenger var godkjent.

Disse hundene gikk løse på gården og fulgte med på det som foregikk. De ble brukt som jakt- og vakthunder, men var også utpregede familiehunder, som tilbrakte det meste av sin tid sammen med familien.

Den dag i dag er noe av det som kjennetegner Grosseren dens nysgjerrighet og dens store behov for daglig samvær og kontakt med familien.

I 1919 i delstaten Westfalen, ble Verein für die Reinsucht des langhaarigen Grossen Schwarz-weissen Münster länder Vorstehhunds dannet. (Klubben heter i dag Verband Grosse Münsterländer e. V) Rasen fikk navnet Grosser Münsterländer Vorstehhund. 83 hunder ble avlsgodkjent. Grosserens urstamme består av disse 83 hundene.

For å få inn nytt blod i rasen ble det i 1930-årene, og i 1973 krysset inn Langhåret Vorsteh.

Første grosser münsterländer kom til Norge i 1979. De siste 5 årene har det blitt registrert i snitt 5-6 valper pr år, noe som fører til veldig få individer for en undersøkelse om rasens egenskaper, og gjøre populasjonsberegninger.

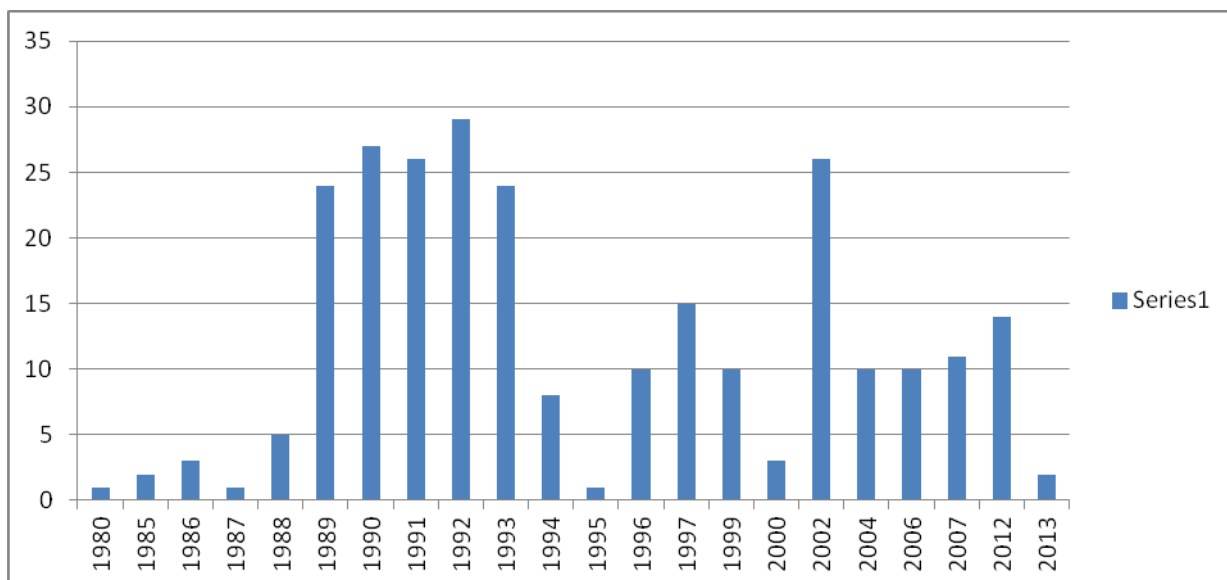
Overordnet mål for rasen

Grosser Münsterländer skal være en jakthund som også fungerer godt som familiehund. Den skal ha god helse og et rasetypisk utseende.

Rasens Populasjon

Populasjonsstørrelse

Tabellen viser ant avkom fra 1980 – 2013 kilde: NKK

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Basert på tabellen over er gjennomsnitt kullstørrelse på 11,9.

Innavlsgrad

Avlsrådet GM har som krav at parringens innavlsprosent ikke får overstige 6,25%.

De to kullene som er født i perioden 2009- 2013 (siste 5 år), og de har en gjennomsnittlig innavlsgrad på 1.08%.

Bruk av avlsdyr

Det er et relativt lite antall innenlandske hannhunder som er godkjent for avl. I løpet av de siste 10 år har ingen godkjent avlshanne hatt mer enn 1 paring. Det er en ustrakt bruk av utenlandske avlshanner fra blant annet Sverige og Nederland. Når det gjelder avlstisper har disse i snitt 1 kull hver. Det er ingen utpreget matadoravl. NMLKs regler for godkjenning av avlsdyr og paringer vil sikre en fornuftig utvikling av avlsbasen også i framtida.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Grosser münsterländer er på grunn av det relativt lave antall hunder i populasjonen avhengig av å hente inn avlsmateriale fra andre land. Dette skjer både via import av hunder og ved bruk godkjente avlshanner i utlandet som parrer norske tisper. Svakheten med disse hunder kan være noe uoversiktlig status med tanke på HD. Styrken er at de aller fleste godkjente hunder er gjennomtestet på jaktprøver slik at alle jakt-egenskaper er godt kartlagt,

Prioritering og strategi for å nå målene

Parringens innavlsprosent bør ikke overstige 6,25 %.

Et tettere samarbeid med avlsrådene i de utenlandske klubbene vil være nyttig for å innhente nytt avlsmateriale til Norge. Vi er helt avhengig av å få inn nye linjer skal vi fortsette å ha en sunn og bærekraftig rase.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Grosser Münsterländer er generelt sett en frisk rase, og hundene blir som regel gamle. Tallene under baserer seg på avlsrådets avkomsgranskning fra 2005. Spørreskjema ble sendt ut til alle eiere av norske grossere født mellom 1997 og 2002, samt til eiere av hunder som enten er eller kan være interessante som avlshunder. Responsen var på 69%. Det tilsvarende 31 hunder. I tillegg er det hentet informasjon fra NKKs dogweb.

Hofteleddsdysplasi HD og albueartrose AD

Norsk kennelklubb sine regler sier at for alle raser vil avkom etter hunder med sterk grad HD eller AD registreres med avlsforbud.

Andelen med hofteleddsdysplasi de siste 10 år er på 19,2 % av de røntgete hundene.

Andelen med albueartrose de siste 10 årene er på 5 % av de røntgete hundene.

Målsetning:

For å minske frekvensen av HD og AD, bør man se på foreldredyrene, søsken og eventuelle avkoms HD- og AD-status. Jo flere individer som blir røntget jo bedre inntrykk kan man få av avlsdyrene. Målsetningen er at fortsatt over 50% av avkom blir røntget.

Hudproblemer

Undersøkelsen viste at 10,3 % hadde hudproblemer. De fleste hundene ble kvitt plagene ved et besøk hos veterinær, eller ved bytte av fôr.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Øreproblemer / ørebetennelse

Undersøkelsen viser at 10,3 % hadde hatt problemer med ørene. De fleste hundene ble kvitt plagene ved et besøk hos veterinær.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Fordøyelsesproblemer

Undersøkelsen viste at 10,3 % hadde fordøyelsesproblemer. De fleste hundene ble kvitt plagene ved et besøk hos veterinær, eller ved bytte av fôr.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Forkalkninger

Undersøkelsen viste at 10,3 % hadde forkalkninger.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Kryptorchisme (Testikkelmangel)

Av hannhunder som er født de siste ti årene er to av disse kryptorchide. Dvs. at 7% av hannene født de siste ti årene er kryptorchide.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Tannfeil / bittfeil

Undersøkelsen viste at 3,4 % hadde tann / bittfeil.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Hypothyreose (lavt stoffskifte)

Undersøkelsen viste at 3,4 % hadde hypothyreoseproblemer.

Målsetning

Forekomsten overvåkes og etterstrebes at den minker.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Undersøkelsen viste at 93% brukte hunden til jakt.

De jaktlige egenskapene registreres i Norsk kennel klubbs Dogweb i sammenheng med jaktprøver. Disse dataene blir årlig vurdert og blir brukt som et verktøy i avlssammenheng. Det viktigste er jaktlysten som blir målt fra 1-6. I dag er rasens gjennomsnitt 3.5.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Aggressive, redde og uberegnelige hunder er ikke ønsket. For mye piping og stress er heller ikke ønskelig. Det må sies at mentaliteten hos grosser münsterländeren stort sett er bra.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Rasens jaktlige egenskaper bør kontinuerlig forbedres.

Ved import må en velge individer med omhu fra de beste jaktlige linjer for å forsterke det jaktlige hos rasen. Best informasjon om dette fås ved å kontakte avlsrådet.

Atferd

Atferdsproblemer

Grosseren skal være en stabil og nervesterk hund. Avvik fra dette regnes som diskvalifiserende feil på utstilling. Hunder som ikke har et rasetypisk temperament og gemytt skal ikke benyttes i avl.

Aggressive, redde og uberegnelige hunder er ikke ønsket. For mye piping og stress er heller ikke ønskelig. Det må sies at mentaliteten hos grosser münsterländeren stort sett er bra.

I undersøkelsen sier 79 % at de er fornøyde med temperamentet. 86% sier hunden fungerer godt som familiehund. 73% av hundene er rolig i møte med fremmede hunder. 66 % sier hundene er rolige og trygge i møte med fremmede mennesker. 55 % sier hunden ikke reagerer på høye lyder. 77% sier hunden er rolig og avslappet når den er alene hjemme.

Prioritering og strategi for å nå målene

Målene nås gjennom tettere samarbeid med utlandet, samt full fokus på framgang på avl med tanke på helse.

Eksteriør

Basert på utstillingsresultater oppfyller hundene gjeldene rasestandard bra.

Det er noen ting en kan forbedre eksteriørmessig. Disse er:

- Knappe vinkler foran og bak
- Fremskutt skulder
- Grunt bryst
- Størrelsen; for små og tynne, eller for store og tunge hunder

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Kortsiktig

Grosser münsterländer er en liten og kanskje for mange en «ukjent» rase. AR må jobbe for å gjøre rasen, og dens egenskaper, bedre kjent bl.a. ved å oppmuntre eiere og oppdrettere til å være med på klubbaktiviteter og prøver og aktiviteter i dere nærmiljø eller tilhørende klubb,

AR må også jobbe for å følge opp potensielle nye hundeeiere, følge opp, og være rådgivende for de som importerer hunder.

Plan for videre arbeid i klubben

Med en liten rase er det ønskelig med et tettere samarbeid med andre klubber og raseklubber i Norden, bla. for utveksling av informasjon om avlsmateriale, planlagte kull, osv.

I tillegg er det ønskelig at det i neste 5 års periode blir laget en ny avkomsgransking som belyser tilstanden til Grosser Münsterländer.